O „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 41 Vineri 11 Februarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„Umanizarea" războiului aerian

Se poate „umaniza" războiul aerian?

Intrebarea aceasta a căpătat un răspuns zilele trecute din partea d-lui Eden, ministrul de externe al Marei Britanii, în sens afirmativ.

Ziarele engleze au și lăsat să se înțeleagă că d. Eden ar fi luat inițiativa unui demers diplomatic în vederea examinării problemei introdusă de d-sa în discuție: umanizarea războiului în domeniul aerian, în legătură și sub impresia atacurilor aeriene din Spania.

S'a amintit, că și d. Hitler s'a ocupat de această problemă în cuvântarea ce a pronunțat-o în ședința Reichstagului de la 21 Mai 1935.

Atunci șeful statului german a declarat, că este posibilă o înțelegere internațională pentru interzicerea unor arme determinate în timpul războiului, cum ar fi lansarea bombelor cu gaze toxice, a bombelor incendiare și a bombelor explozive în afara zonelor de luptă; iar mai târziu s'ar putea stabili un acord între toate statele civilizate pentru completa interzicere a bombardamentului aerian, atât în zona operațiunilor militare, cât în afară de ea.

„Umanizarea războiului" este o imperechere de cuvinte fără rost, căci războiul înseamnă sfârșitul conversațiilor diplomatice și apelul la forță.

Nu se face omletă fără să spargi ouă.

Războiul este în opoziție cu principiul umanitar, din moment ce el se bazează pe distrugerea forțelor dușmane.

Aviația, prin viteza și mijloacele sale redutabile de distrugere, poate să prelungească zona de bătălie și să amenințe ansamblul teritoriului național. Incursiunile aeriene masive pot să fie executate la începutul ostilităților cu scopul de a turbura operația concentrării trupelor inamice, în zonele ce li s'au fixat și să distrugă nodurile importante de cale ferată, podurile, bazele de aviație, centralele telefonice, orașele principale, zonele industriale ș. a.

Raza de acțiune a avioanelor moderne este atât de mare, în cât, teoretic, niciun punct al teritoriului național nu poate fi considerat invulnerabil și deci protejat. In practică, aviația inamică va concentra mijloacele sale asupra regiunilor și localităților celor mai importante din punctul de vedere militar, industrial, comercial, social și politic, ca să poată obține prin bombardamentul aerian, nu numai distrugeri materiale și dezorganizarea serviciilor militare și civile, dar și efecte de ordin moral, care la începutul ostilităților prezintă o deosebită importanță în calculele beligeranților.

In cazul acesta vor putea oare statele în stare de război să renunțe la această armă grozavă ce le poate asigura de la început, tocmai prin raza de acțiune întinsă a avioanelor, atâtea mijloace rapide de distrugere, de dezorganizare și de slăbire a forțelor morale ale inamicilor?

Conferința dezarmării, înmormântată la Geneva, a urmărit și ea umanizarea războiului, nu numai prin limitarea armamentelor, dar și prin interzicerea unor arme considerate „neumane".

S'a propus atunci ca tunurile de calibru prea mare să fie înlăturate, ca și când celelalte tunuri cu calibru mai redus, ar fi... instrumente mai umane de distrugere!

In asemenea condiții principiul umanității, cade printr'o asemenea interpretare și aplicare, în ridicol.

In războiul aerian s'ar putea însă renunța printr'o înțelegere internațională la bombardamentul orașelor deschise, căci e barbar să atacî o populație civilă dezarmată.

Noi însă nu ne facem iluzii că se va realiza această dorită înțelegere internațională și de aceea trebue să pregătim apărarea antiaeriană a teritoriului și a populațiunei din timp de pace.

FOTO Dr. M. A.

Vedere de pe vârful Omul spre vârful Bucură Dumbravă

Misterioasa dispariție

a însărcinatului cu afaceri al legației sovietice din Capitală

— Nici o precizare până acum — O notă verbală a legației sovietice și un comunicat oficial al ministerului de externe — A sosit d. Ostrowski la Moscova? —

Am arătat, în numărul de eri, cum autoritățile au fost înștiințate că d. Theodor Butenko, însărcinatul cu afaceri al legației sovietice din Capitală, a dispărut, în mod misterios, dela locuința sa din strada Pictor Mirea 12 și cum poliția, siguranța și parchetul au întreprins imediat cercetări.

N'au fost pete de sânge

La primele cercetări s'a pretins de unii că servitoarea și de alții că șoferul ar fi văzut pete de sânge pe scara principală. Imediat, adică chiar în noaptea de Luni au fost convocați la fața locului medicii legiști ai parchetului. D-nii d-ri Ioanid, șeful servciului de toxicologie din institutul medico-legal și Valentin Sava, au examinat petele pretinse a fi de sânge.

In urma analizei și reactivelor administrate pe loc, medicii legiști, și-au depus raportul cu concluziunea netă că nu e vorba de pete de sânge și că totul se reduce la câteva pete neînsemnate lăsate de o chimicală inofensivă (probabil cerneală roșie).

Nici o precizare

Nu se poate ,până în momentul de față, afirma nimic precis. Este oare vorba de o crimă cu caracter politic? Este ca în legătură cu vreo organizație secretă rusească sau din altă parte? Este o crimă ordinară? Este o răpire de felul afacerei Kutiepoi? Este o simplă dispariție voluntară? Toate bănuelile sunt admisibile fiindcă până în momentul de față nu există o indicație precisă în nici o direcție, așa că orice afirmare este riscată. S'a vorbit chiar de posibilitatea unei crime cu caracter sentimental. Dar nici în această direcție nu sunt preciziuni. S'a afirmat că dispărutul ar fi fost văzut mai des în compania unei femei blonde.

Legațiunea sovietică însă respinge aceste bănueli. D.

D. BUTENKO

Butenko, este însurat și își aștepta să sosească dela Moscova, soția și fetița. Bănuiala legației sovietice e că d. Butenko ar fi fost asasinat în momentul când urca scara pentru a ajunge la apartamentul său. Se pune însă întrebarea: cum de nu s'a auzit de nimeni nici un zgomot? Cum de a putut fi ridicat și scos cadavrul fără ca nimeni să nu observe și ce mare îndrăzneală a trebuit să aibă eventualii atentatori ca la o oră când se puteau întâlni pe scări cu vre-unul din locatari sau cu portarul să comită o crimă sau o răpire în asemenea condițiuni.

Sunt, bine înțeles, atâtea puncte de întrebare pe care anchetatorii, cari depun toate străduințele spre a scoate la lumină această misterioasă afacere, le vor rezolva desigur în curând.

O notă verbală a legației sovietice

Ministerul nostru de externe a fost informat încă de Luni, la orele 6 seara, de d-nii Kukoliew, primul secretar al legației, și Bodrow reprezentantul agenției T. A. S., de dispariția d-lui Butenko.

Marți, cei doi reprezentanți ai legației sovietice s'au prezentat din nou la ministerul de externe și au remis d-lui Micescu, o notă verbală, rugând să se facă o cât mai vigilentă cercetare în jurul acestei misterioase afaceri.

D. ministru de externe a asigurat pe reprezentanții sovietici că ancheta va fi făcută cu toată seriozitatea.

In acest sens a telegrafiat ministrul nostru de externe și legației noastre dela Moscova, pentru a fi comunicat ministerului de externe al U. R. S. S.

Un comunicat al ministerului de externe

Marți am primit din partea ministerului nostru de externe următorul comunicat:

Ministerul afacerilor străine comunică:

In ziua de 7 Februarie, orele 18 s'au prezentat la ministerul afacerilor străine d-nii Kukoliew, prim-secretar al legației sovietice și Bodrow, reprezentantul agenției T. A. S., anunțând că d. Butenko, însărcinatul cu afaceri al U. R. S. S., a dispărut în mod misterios în seara de 6 Februarie dela domiciliul său particular, str. Pictor Mirea 12.

Șoferul legației sovietice l'ar fi adus în seara zilei de 6 la susarătatul domiciliu, lăsându-l acolo. D. Butenko nevenind la legație în cursul zilei de 7, d-nii Kukoliew și Bodrow s'au dus să-l caute acasă, fără a-l găsi.

Față de bănuelile d-lor Kukoliew și Bodrow în jurul acestei dispariții, ministerul a sesizat imediat pe d. procuror general, care a întreprins de îndată o minuțioasă cercetare împreună cu d. judecător de instrucție, ambii secundați de organele prefecturii poliției Capitalei și Siguranței generale a statului.

Ancheta a continuat în tot cursul zilelor de 7 și 8 Februarie și continuă încă. Rezultatele ei, de îndată ce se vor preciza, vor fi date publicității.

INȘTIINȚAREA DECANULUI CORPULUI DIPLOMATIC

Nunțiul apostolic, monseniorul Andrea Cassulo, decan al corpului diplomatic din București a fost informat aseară de legațiunea sovietică despre cele petrecute.

Intregul corp diplomatic s'a interesat cerând informațiuni.

Din diferite capitale europene, legațiile sovietice au telefonat legațiunii din București.

Măsuri contra svonurilor tendențioase

Autoritățile judiciare anchetatoare au luat măsuri întinse ca svonurile tendențioase și diversiunile de tot felul să nu prindă și ca organele polițienești să nu fie împiedicate, nici tulburate în acțiunea lor menită, să dezvăluie secretul acestei dispariții și să încredințeze pe oricine că pe pământul țării românești nu vor fi tolerate agresiuni și provocațiuni.

*

Biuroul local al agenției „Tass" ne roagă să arătăm că accesul publicului în biurourile consulare ale legației Uniunei Sovietelor din România este suspendat până la o comunicare ulterioară.

A sosit d. Ostrowski la Moscova?

Marți se răspândise zvonul că d. Ostrowski n'ar fi fost văzut trecând frontiera românească. Agenția Radio-Central din Praga, ne-a comunicat aseară că, la Varșovia, corespondentul ei, a întrebat la legația Sovietelor dacă d. Ostrowski prin capitala Polo merge la Moscova și i s'a răspuns negativ.

Interesându-se însă seara la legația sovietică, ni s'a comunicat că d. Ostrowski a și sosit la Moscova și că legațiunea a și primit ieri o telegramă din partea d-sale datată din Moscova.

PAZA MEDITERANEI

Acum câteva zile, la sfârșitul lui Ianuarie, cargoboatul englez „Endymion" era scufundat de un submarin necunoscut, pe coastele spaniole, în apropiere de Cartagena.

După cinci zile, la 2 Februarie, un alt vas de comerț englez, era incendiat și scufundat, în largul mării, la 20 de mile de Barcelona, de cinci bombe aruncate de două hidroavioane, care sburau la mică înălțime și veneau din direcțiunea insulei Majorca, bază naționalistă.

Amândouă vasele purtau în mod vizibil pavilionul britanic și aveau pe bord pe delegații de contral internațional, numiți de comitetul de neintervenție. Suedezul Unden, care era îmbarcat pe „Endymion", ca observator neutru, a fost chiar ucis cu prilejul torpilării.

Puterile navale interesate la siguranța navigației și comerțului în Mediterana socotiseră că acordul dela Nyon va pune capăt definitiv acestor acte de piraterie.

Se știe că acordul dela Nyon, semnat la 14 Septembrie anul trecut, fusese făcut necesar de agresiunile submarine efectuate în Marea Mediterană, în cursul verii trecute, contra unor vase de comerț, care nu aparțineau niciuneia din părțile în luptă în Spania.

Scopul lui era de a reprima prin măsuri colective atacurile submarine, cari violau și regulele de drept internațional, prevăzute de convenția dela Londra, din 1930, și principiile cele mai elementare de umanitate.

Principalele puteri participante — Franța și Anglia — se obligau să contraatace și, dacă e posibil, să distrugă orice submarin, care ar comite o agresiune într'un mod contrar regulelor de drept internațional. Această măsură urma să fie aplicată tuturor submersibilelor întâlnite, în apropierea locului, unde s'a produs atacul.

Pentru executarea practică a acordului, Mediterana era împărțită în două zone, una occidentală și alta orientală, în care forțele navale franceze și britanice urmau să-și repartizeze unitățile, printr'o înțelegere specială. Marea Adriatică și marea Tireniană, ca mări italiene, erau sustrase acestui control. Puterile navale mai mici, riverane ale Mediteranei nu-și luau obligația de control, dar se îndatorau să pună porturile lor la dispoziția navelor franco-engleze și să autorize urmărirea submarinelor agresoare în apele lor teritoriale.

(Continuare in pagina 2-a)

„Latinitatea"... maghiarilor!

Cum se face propaganda in străinătate

Intr'un raport trimis din Târgoviște la 5 Ianuarie 1647 de „don Pantaleo Ligaridi", misionar catolic către „Sacratissima Congrezione" din Roma, găsim o informație interesantă privitoare la existența unei școli „latină și greacă" pentru elevii români.

Această școală a fost înființată de Matei Basarab.

Misionarul catolic spune că „Valachii" se mândresc cu originea lor latină — ei fiind „urmașii vechilor coloni romani" aduși de Traian în Dacia.

Iată o dovadă despre începutul învățământului clasic în țările românești pe la mijlocul secolului al XVII-lea, bazat pe tipul de școală latino-greacă, după aproape o sută de ani dela înființarea faimoaselor colegii din Franța, create de regele François I pentru învățământul latino-grec.

Dacă în epoca lui Matei Basarab s'a simțit nevoia înființării unei asemenea școli, când încă nu se ivise zorile renașterii noastre naționale și culturale, firesc ar fi ca în epoca actuală, în România întregită să se dea o dezvoltare mai mare culturii latine în învățământul public.

Ori, iată ce scrie d. I. Herescu, profesor la Facultatea de litere din București și care a luat de curând inițiativa înființării unui „Institut de studii latine":

„Tradiția latină este în descreștere în cultura românească. Dintr'un fel de capitulare față de modă, din dorința de reinoire cu orice risc, această tradiție a fost scoasă, încetul cu încetul și din școli și din conștiința păturei culte. Am ajuns astfel la această situație paradoxală: tradiția latinității înflorește și e păstrată la loc de cinste, în țări de origină nelatină, în vreme ce a fost acoperită în umbră și uitare în țara latină dela Răsărit, dela care, totuși, lumea civilizată așteaptă, după marele război, să devină un mare centru al latinității, — focarul ei de răspândire în această parte a Europei".

O dovadă că am fost întrecuți de celelalte țări vecine, o avem în următoarea notă publicată în buletinul Asociației Guillaume Budé — cea mai însemnată asociație pentru studiul clasicismului latin și grec din Franța:

(Continuare in pagina 2-a)

SCRISORI DIN LONDRA

Democrație pentru bogați

de AUGUR

Londra, Februarie

Cei săraci își au locul în democrație? Cu alte cuvinte, democrația constituie un privilegiu al celor cari trăiesc în belșug și în siguranță?

Această problemă, cu toate protestele pe cari le ridică, se pune inevitabil când privim situația europeană.

Se pare că îndată ce o națiune se simte amenințată în existența sau în bună starea ei, are tendința să arunce peste bord principiile democratice.

In Europa, nu s'a întâmplat niciodată astfel, dela războiu încoace. Democrația plătește oalele sparte, de fiecare dată când e de rezolvat o criză serioasă. Să ni se citeze în Europa de după războiu, un exemplu al unei crize, corectată prin aplicarea sau întărirea regimului democratic. Noi nu cunoaștem niciunul.

Lucru este îngrijorător, în adevăr, și iată de ce credem că trebue să urmărim cu neobosită atenție mersul evenimentelor la aliații noștri francezi. Bine înțeles, spunem dinainte, nu e vorba de o Franță în primejdie de a pieri din cauza crizei prin care trece acum.

Franța este indestructibilă.

Problema care se pune, este de a ști dacă această tragică criză care bântuie partenera noastră poate fi rezolvată fără ca principiile democratice să fie sacrificate sau ,cel puțin, diminuate?

Vorbind brutal, problema se pune în modul următor: Franța poate ești din criza aceasta, fără să recurgă la aplicarea unui regim autoritar, care ar reprezenta o scădere sigură a drepturilor

(Continuare in pagina 2-a)

REALITĂȚI

de I. VION

Lupta pentru promovarea elementului etnic național pe toate tărâmurile muncii, începe să meargă pe calea realizărilor. Nu există azi nici un partid și nici o grupare, care să nu aibă prevăzut în programe capitolul referitor la munca națională.

Zeci de câmpuri de activitate se deschid, sute de posibilități se nasc zilnic și nu e ramură a economiei generale unde să nu se simtă nevoe de energie și pricepere, în locurile cari fatal se ivesc ori se vor ivi.

Cu toate acestea un om politic guvernamental, naționalist convins, care ocupă azi un post de răspundere, ne spunea cu mâhnire că mai toate cererile directe ori indirecte, pe care le primește sunt pentru slujbe la stat.

Rare, foarte rare sunt solicitările pentru obținerea unui sprijin în altă ramură decât funcționarismul.

Această îngrămădire spre slujbe, această desconsiderare a comerțului, industriei, și a celorlalte domenii unde câștigul e mai mare și mai lesnicios, nu este datorită numai lipsei de capital. O mentalitate specială, care dăinuește încă dinaintea războiului, mână pe români spre funcționarism.

Cu fiecare schimbare de regim sporește numărul slujbașilor, pentrucă pe cei vechi îi apără statutul, iar nouii guvernanți au nevoe să răsplătească devotamentele.

Capitolul personalului, care reprezintă cam 80 la sută din buget, nu poate fi mărit și atunci se agravează situația pe care toți au constatat-o și nimeni n'a remediat-o radical: funcționari mulți, dar prost plătiți.

Pe exercițiul 1935 erau în administrația ministerelor 198.175 funcționari, la instituțiile autonome 37.194

(Continuare in pagina 2-a)

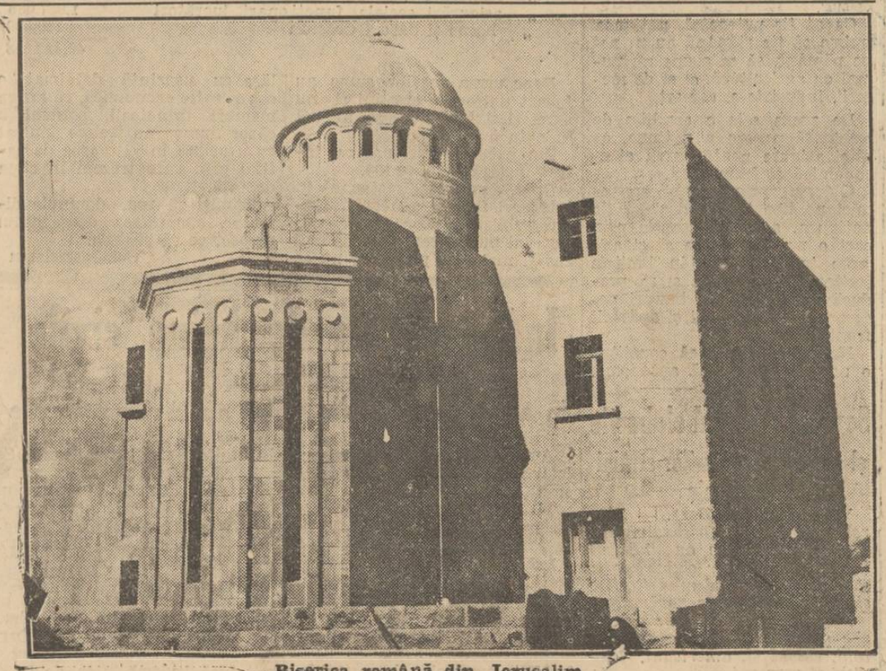

Biserica română din Ierusalim
(Vezi articolul din corpul ziarului)